

ÚR TINGINUM

Annika Olsen, landsstýrskvinna við almannamálum

Meira til heilsu- og almannamál

Bæði landsstýrismaðurin við heilsumálum og landsstýrskvinnan við almannamálum haldda, at teirra økir fáa ov lítið á fíggjarlógini fyri 2016

Fíggjarnevndin hevur hildið aftur í útreiðslunum á fíggjarlógini fyri 2015.

So nógv, at bæði landsstýrismaðurin við heilsumálum, Karsten Hansen, Miðflokkurin, og landsstýrskvinnan við almannamálum, Annika Olsen, Fólkaflokkurin, gjørdur vart við frá tingsins røðarapalli, at teirra økir fara at hava tað ómetaliga torført komandi fíggjarár.

Tað er soleiðis, at hóast fíggjarlógaruppskotið er samtykt við 2. viðgerð, so er hon ikki endaliga samtykt. Tað hendir eftir 3. viðgerð, sum verður mikudagin.

Vanliga hendir ikki so nógv millum 2. og 3. viðgerð, men tá ið tað er fíggjarlógin, tað snýr seg um, so verða ofta onkrar tillagingar gjørdar.

Tí sást Annika Olsen við embætisfólkum hava fleiri fundir við fíggjarnevndarlimirnar og tingfólk, meðan orðaskifti fór fram í tingsalinum um fíggjarlógina.

Fundirnir høvdu til endamáls at greiða parlamentaríkarunum frá, hvat í veruleikanum krevst fyri at reka almannaøkið. Og serliga hvat tey halda manglar á fíggjarlógini.

Manglar fyra milljónir

Landsstýrismaðurin við heilsumálum, var meira kontantur undir sjálvum orðaskiftinum.

Karsten Hansen, Miðflokkurin, segði, at á heilsuøkinum er so nógv spart, at talan í veruleikanum um eitt øki, sum er vakuumpakkað.

– Har er ongin luft – onki at geva út av, segði hann.

Hann segði, at skal tað bera til at virka væl komandi ár, so mugu fyra milljónir tilførast økinum afturat tí, sum longu er á fíggjarlógini.

Hjálp frá Jenis

Mótir endanum av orðaskiftinum tók Jenis av Rana, Miðflokkurin, orðið. Hann vísti á trupulleikarnar, sum landsstýrisfólkini bæði høvdu víst á undir orðaskiftinum og bað fíggjarnevnd og Løgting hugsa seg um einaferð afturat og helst lurta eftir teimum báðum landsstýrisfólkunum.

Jákup Mikkelsen, Fólkaflokkurin, segði, at fara pengar at mangla, so ber til at taka tað uppáttur í seinnu helvt av 2015.

– Og eg kann lova Jenis av Rana, at eg skal gera mítt til, at pengar ikki fara at mangla í, segði Jákup Mikkelsen.

Politiskt er okkurt, sum bendir á, at meirlutin í fíggjarnevndini er sinnadur at lata meira pening til almannaøkið. Hendir tað, so kann Miðflokkurin leggja trýst á, so eisini nakað verður latið afturat til heilsuøkið.

3. viðgerð av fíggjarlógini verður mikudagin.

SEINASTA FÍGGJARLÓG HJÁ HESUM LØGTINGINUM

Løgtingið hevur sent fíggjarlógina fyri 2015 til seinastu viðgerðina – hetta er seinasta fíggjarlógin hjá hesum Løgtinginum

Árni Gregersen

Sitandi Løgting hevur gjørt seinastu fíggjarlógina.

Tá ið nýggj fíggjarlóg skal gerast fyri 2016 er eitt nýtt Løgting valt, tí løgtingsval verður í seinasta lagi 29. oktober næsta ár.

Fíggjarlógin fyri 2015 hevur eina viðgerð eftir. 1. og 2. viðgerð hava verið eins og tey orðaskiftir, sum fylgja við.

Vanligt er, at orðaskifti um seinastu fíggjarlóg hjá einum sitandi Løgtingi er rættuliga hvast, men hetta kann ikki beinleiðis sigast um orðaskiftið, nú 2. viðgerð var í tinginum.

Orðaskiftið bar kanska eitt sindur brá av, at val verður komandi ár, men ósemjan um fíggjarlógaruppskotið var ikki so ómetaliga stór.

Meirlutin í fíggjarnevndini umboðandi samgonguna hevði eitt álit, og minnilutin umboðandi andstøðuna hevði eitt annað álit. Tá ið so Kristina Háfoss, Tjóðveldi, bað um, at atkvøtt var um hvørt uppskot sær, so hevði tað við sær, at tingfólk noyddust at atkvøða 116 ferðir, tá ið atkvøðugreiðslan var eftir 2. viðgerð.

Uppskotini hjá meirlutanum vóru samtykt, meðan tey hjá minnilutanum fullu. Eitt undantak var kortini. Meirlutin mælti til, at ÍSF fekk 800.000 krónur eyka til altjóða hondbólts- og fimleikastevnur, men hetta varð broytt til, at tær 800.000 krónurnar fara til generella altjóða arbeiðið hjá ÍSF.

Orðaskiftið

Formaðurin í fíggjarnevndini, Bárður Nielsen, Sambandsflokkurin, hevði fyrstur orðið og helt seg til álitini hjá meirlutanum í fíggjarnevndini. Hann vísti á, at gongdin hetta seiansta árið hevur verið sera góð búskaparliga.

– Men hóast góða gongd, so hevur tað eydnast at halda útreiðslurnar niðri í einum komandi valári. Vøksturin er bert evarska lítið størri enn hann vanliga er millum tvey fíggjarár, so tað eru vit stolt av, segði hann.

Eitt av markantu uppskotunum í álitinum er, at tríggar milljónir verða settar av til at byggja havrannsóknarskip fyri. Uppskotið mælir til, at eitt alment partafelag byggir skipið, sum Havstovan so skal reka og hava ábyrgdina av.

Meirlutin mælir til, at tilfeingisgjald, partur av makrelkvotuni og samstarv í altjóða havgransking, skal fáa pening til vega til almenna partafelagið.

Kristina Háfoss, Tjóðveldi, nevndi tað, sum andstøðan segði fleiri ferðir undir orðaskiftinum, at um tað er, sum samgongan sigur, at tað gongur so væl, hvussu ber tað so til, at tað framvegis er hall á fíggjarlógini.

Samlaða hallið í 2015 er mett at verða 140 milljónir krónur.

Samlaði føroyski búskapurin er vaksin við 2,5 milljarðum krónum seinastu árin, men Kristina Háfoss helt

Bárður Nielsen, Sambandsfl., er formaður í fíggjarnevndini

ikki, at hetta sæst á fíggjarlógini.

Hon vísti til, at Tjóðveldi og Framsókn mæla til, at ríkisveitingin verður tikin burtur. Tað kann gerast við, at helvtin av vøkstrinum verður sett í grunn, sum so skal gjalda tað, sum vit annars hava fingið í ríkisveitingini.

Pína raksturin

Framsøgukvinnan fyri Javnavarðarflokkinn, Eyðgunn Samuelsen, segði, at samgongan rósar sær av at tað gongur so væl, men sannleikin er tann, at samgongan pínir og hevur pín raksturin á velferðartænastunum niður.

Hon helt eisini, at talan um, at javnvág verður á fíggjarlógini í 2016 í veruleikanum er at flyta sparingar frammanfyri sær og so áleggja teimum, sum taka við eftir eitt val at syrgja fyri javnvágini.

Bill Justinussen, Miðflokkurin hevði eina aðra útleigging. Hann segði, at samgongan frá byrjan hevði sett sær fyri at tryggja velferðina, hóast ringu tíðirnar. Tí fegnaðist hann um øktu inntøkurnar, sum tryggja velferðina.

Hann nevndi eisini, at samgongan hevði sett sær fyri ikki at skera niður hart,

so búskapurin fekk ein skelk, men heldur at halda fram og so økja aftur, tá ið ferð kom á búskapin.

Merkiseðilin

Nógv onnur høvdu orðið undir orðaskiftinum, sum vardi næstan 10 tímar umframt atkvøðugreiðsluna, sum vardi næstan tveir tímar.

Jóan Magnus Rasmussen, Fólkaflokkurin, helt fyri, at tað sá út, sum fíggjarnevndin gevur onkrar jólagávur, sum hann sjálvur onki kendi til.

Ikki tí at hetta var ókent fyri hann, tí heima er tað eisini kona hansara, sum keypir jólagávarnar.

– Men eg standi eisini á merkiseðlinum sum gevari. Eg vil bara ógvuliga fegin vita, hví eg gevi og hvørjar grundgevingarnar eru, segði Jóan Magnus Rasmussen.

Hann helt, at grundgevingarnar hjá fíggjarnevndini ikki altíð vóru nóg góðar.

– Ofta stendur bara, at fíggjarnevndin “heldur” at onkur konta skal hækka ella onkur lækka. Tað er heldur tunn grundgeving, segði hann.

3. og seinasta viðgerð av fíggjarlógini verður mikudagin í Løgtinginum og so fer tingið heim í jólafrí til á leið hálvan januar næsta ár.